

สรุปข่าวการประชุมมติคณะรัฐมนตรี
วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2569
ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/2569

คณะรัฐมนตรีมีรับทราบมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/2569 (8 มาตรการ) และมอบหมายหน่วยงานดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว โดยรายงานให้ กนช. ทราบ พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป ตามที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

กนช. รายงานว่า

1. ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ให้กับหน่วยงานนำไปใช้เป็นกรอบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูแล้งที่เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายนและสิ้นสุดวันที่ 30 เมษายน ของปีถัดไป ยกเว้นพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ที่เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม และสิ้นสุดวันที่ 31 สิงหาคม ของทุกปี ได้กำหนดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำออกเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่ (1) ช่วงก่อนฤดู คือ การเตรียมการและการสร้างการรับรู้ (2) ช่วงระหว่างฤดู คือ การวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยและการให้ความช่วยเหลือ และ (3) ช่วงสิ้นสุดฤดู คือ การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล

2. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันดำเนินการถอดบทเรียนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้งปี 2567/2568 และนำผลการถอดบทเรียนไปวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำรวมถึงจัดทำมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/2569 เพื่อให้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพและเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ฤดูแล้งตามปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 กรอบแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง ปี 2568/2569 ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
1) ด้านประมาณน้ำต้นทุน	ได้มีการคาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุนในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน ปริมาณน้ำที่นำมาใช้ได้ และแหล่งน้ำบาดาลตามข้อมูลศักยภาพน้ำบาดาล ซึ่งพบว่าปริมาณน้ำต้นทุน ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 จำนวน 120,723 ล้านลูกบาศก์เมตร
2) ด้านความต้องการใช้น้ำ	ได้มีประเมินความต้องการใช้น้ำรายกิจกรรมการใช้น้ำสำหรับวางแผนจัดสรรน้ำประกอบด้วย (1) การอุปโภคบริโภค (2) การเกษตร (3) รักษาระบบนิเวศ (4) อุตสาหกรรม และ (5) พาณิชยกรรม/การท่องเที่ยว โดยให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนดโดยได้มีแผนจัดสรรน้ำฤดูแล้งทั้งประเทศ จำนวน 46,983 ล้านลูกบาศก์เมตร และแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งทั้งประเทศ จำนวน 15.60 ล้านไร่

3) พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ	ได้การประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ณ เดือนพฤศจิกายน 2568 ซึ่งพบว่าพื้นที่คาดว่าจะเสี่ยงในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/2569 ดังนี้ (1) ด้านอุปโภคบริโภค ได้พบว่าอยู่ในพื้นที่ในเขตบริการของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) จำนวน 16 จังหวัด และพื้นที่นอกเขตบริการของ กปภ. (ประปาท้องถิ่น) จำนวน 25 จังหวัด (2) ด้านการเกษตร โดยจากการวิเคราะห์สมมูลน้ำรายตำบล พบว่ามีพื้นที่เสี่ยงจำนวน 3 จังหวัด และการประเมินโดย Drought Risk Index (DRI) พบว่ามีพื้นที่จำนวน 9 จังหวัด (3) ด้านคุณภาพน้ำ ได้มีการเฝ้าระวังแม่น้ำสายหลักในพื้นที่ 22 ลุ่มน้ำ รวมทั้งพื้นที่ในเขตบริการของ กปภ. จำนวน 5 จังหวัด และพื้นที่ในเขตบริการของการประปานครหลวงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (กทม.) ฝั่งตะวันออก จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ
-----------------------------------	---

2.2 มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/2569 ดังนี้

มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1) ด้านน้ำต้นทุน (Supply) จำนวน 2 มาตรการ	
มาตรการที่ 1 คัดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	
(1) เพิ่มประสิทธิภาพการคัดการณ์ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อบริหารจัดการน้ำได้อย่างต่อเนื่องทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง และจัดทำข้อมูลพื้นที่ที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ รวมถึงการประยุกต์ใช้ภาพถ่ายดาวเทียมในการคัดการณ์พร้อมทั้งติดตามเฝ้าระวัง และประเมินสถานการณ์ตลอดฤดูแล้ง ได้แก่ ด้านอุปโภค บริโภค ด้านการเกษตร และด้านคุณภาพน้ำ (2) จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางที่มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ ความต้องการใช้น้ำและแนวโน้มการขาดแคลน แหล่งน้ำ (ผิวดิน/บาดาล) รวมถึงจัดทำแนวทางการรองรับการขาดแคลนน้ำและการช่วยเหลือ	(1) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) (2) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) (3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) (4) กระทรวงพลังงาน (พณ.) (5) กระทรวงมหาดไทย (มท.) (6) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) (7) สทช. (8) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) (9) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (10) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

มาตรการที่ 2 สร้างความมั่นคงน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	
(1) พัฒนาระบบประปา ปรับปรุง บำรุงรักษาระบบประปาเดิม และเป่าล้างทำความสะอาดบ่อบาดาล (2) ซ่อมแซมและเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำแหล่งน้ำเดิม พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ และระบบกระจายน้ำ พร้อมเชื่อมโยงโครงข่ายน้ำและแหล่งน้ำในจุดที่มีศักยภาพ เช่น ขุดลอกแหล่งน้ำหรือลำน้ำ เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำเดิม เจาะบ่อบาดาล (3) จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงรองรับพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ และปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำ พื้นที่เกษตร และพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศที่เหมาะสม (4) จัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติการสูบน้ำในพื้นที่ที่มีศักยภาพ (5) เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำได้ทันสถานการณ์	(1) กษ. (2) ทส. (3) พน. (4) มท. (5) กทม.
2) ด้านความต้องการใช้น้ำ (Demand) จำนวน 3 มาตรการ	
มาตรการที่ 3 กำหนดแผนจัดสรรน้ำและพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้งบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	
(1) กำหนดแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนและเกณฑ์ปริมาณน้ำต้นทุนฤดูฝน ปี 2569 ให้สอดคล้องกับการคาดการณ์สถานการณ์เอลนีโญ และลานีญา พร้อมบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด โดยให้คำนึงถึงกิจกรรมการใช้น้ำด้านท้ายน้ำร่วมด้วย เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น รวมถึงทำแผนปฏิบัติการส่งน้ำ และควบคุมการใช้น้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนให้เป็นไปตามแผน พร้อมทั้งแจ้งแผนให้ มท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	(1) กษ. (2) กระทรวงคมนาคม (คค.) (3) ทส. (4) พน. (5) มท. (6) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) (7) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(2) กำหนดแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้งและขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระบุพื้นที่คาดการณ์เพาะปลูก และแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจน ในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขการเพาะปลูกพืชพื้นที่บ่อแฉกและพื้นที่ที่ไม่สามารถสนับสนุนน้ำ เพื่อการเพาะปลูกได้ โดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง (3) กำหนดแผนและควบคุมการจัดสรรน้ำในพื้นที่ลุ่มที่ 11 ท่ง และลุ่มน้ำเจ้าพระยา สำหรับการเพาะปลูกเพื่อให้เก็บเกี่ยวได้ทันก่อนฤดูน้ำหลาก พร้อมทั้งจัดทำมาตรการเสริมเพื่อส่งน้ำไปยังพื้นที่ลุ่มต่ำเป้าหมาย (4) สำรวจ ตรวจสอบความมั่นคง คันคลอง เขื่อนป้องกันตลิ่ง ถนนที่เชื่อมต่อกับทางน้ำในพื้นที่ที่อาจจะเกิดการหลุดตัวจากระดับน้ำในทางน้ำที่อาจจะลดต่ำกว่าปกติ	
มาตรการที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำ และลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	
(1) สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ถ่ายทอด เผยแพร่ ผลการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคการเกษตร และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำและเพิ่มรายได้ในพื้นที่ เช่น ปลูกพืชใช้น้ำน้อย หรือพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพ ของพื้นที่ และนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการน้ำ (2) วางแผนการประหยัดน้ำของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด และส่งเสริมสนับสนุน ให้โรงงานอุตสาหกรรม ใช้ระบบ 3R เพื่อลดการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ (3) ลดการสูญเสียน้ำในระบบประปาและระบบชลประทาน ได้แก่ ลดการสูญเสียน้ำในระบบประปา เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในระบบชลประทาน โดยการปรับปรุงรอบเวรการส่งน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการน้ำของพื้นที่รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียมในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และจัดทำปฏิทินรอบเวรการส่งน้ำในพื้นที่เกิดวิกฤติขาดแคลนน้ำ	(1) กษ. (2) มท. (3) อก. (4) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (5) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (6) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (7) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

มาตรการที่ 5 เฝ้าระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	
(1) เฝ้าระวัง ตรวจวัด ควบคุม และแก้ไขคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักและสายรอง แหล่งน้ำที่รับน้ำจากภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และชุมชน รวมถึงปริมาณน้ำระบาย จากทุ่งรับน้ำและพื้นที่น้ำท่วมในช่วงปลายฤดูฝนที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ และคุณภาพน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา รวมทั้งเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับ กรณีเกิดปัญหาและแจ้งเตือนพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งรายงานผลการแก้ไข คุณภาพน้ำ (2) สำรวจและจัดทำแผนติดตั้งสถานีตรวจวัดอัตโนมัติเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงปัญหาคุณภาพน้ำ (3) จัดทำแผนที่เฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญ	(1) กษ. (2) คค. (3) ทส. (4) มท. (5) อก. (6) สททช. (7) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
3.ด้านการบริหารจัดการ (Management) จำนวน 3 มาตรการ	
มาตรการที่ 6 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ (ตลอดฤดูแล้ง)	
(1) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำ ที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำ ที่มีอยู่ การเตรียมจัดหาน้ำสำรองและการกักเก็บให้มีน้ำเพียงพอตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำชุมชน และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำ การใช้ทรัพยากรน้ำร่วมกันระหว่างตำบลและองค์กรผู้ใช้น้ำที่อยู่ใกล้เคียงกัน (2) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคนิคในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารบังคับน้ำ เครื่องสูบน้ำ ระบบประปาท้องถิ่น เครื่องจักรเครื่องมืออื่น ๆ (3) ขับเคลื่อนผ่านกลไกองค์กรผู้ใช้น้ำ โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ แนวคิด วิธีการ การใช้น้ำอย่างประหยัดน้ำ เช่นการจัดทำคู่มือการใช้ยารู้คุณค่าและประหยัดน้ำ	(1) กษ. (2) ทส. (3) มท. (4) สททช. (5) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)
มาตรการที่ 7 สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ (ก่อนและตลอดฤดูแล้ง)	
สร้างการรับรู้ประชาสัมพันธ์ สถานการณ์การวางแผนบริหารจัดการน้ำ และการควบคุมการใช้น้ำเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัดและเป็นไปตามแผนที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ	(1) กษ. (2) ทส. (3) มท. (4) สปน. (4) สททช. (5) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) (6) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่ 8 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน (ตลอดและหลังจากสิ้นสุดฤดูแล้ง)	
(1) ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน พร้อมจัดทำระบบการติดตาม มาตรการโดยพัฒนาฐานข้อมูล เช่น พื้นที่เสี่ยง แหล่งน้ำ เครื่องจักรเครื่องมือ และการให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น ในรูปแบบออนไลน์ หน่วยงานรายงานผล /การให้ความช่วยเหลือ และหากพบการขาดแคลนน้ำหรือภัยแล้งให้รายงานมายัง สททช. และคณะกรรมการลุ่มน้ำ	(1) มท. (2) สททช. (3) คณะกรรมการลุ่มน้ำ (4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
(2) ประเมินผลงานตามมาตรการ พร้อมสรุปทเรียน	

3. กทช. ในการประชุมครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2568 ได้มีมติเห็นชอบมาตรการรองรับฤดูแล้งปี 2568/2569 และให้ สททช.เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ไปดำเนินการตามมติ กทช. โดยให้เร่งดำเนินการดังนี้

3.1 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับมาตรการรองรับฤดูแล้งปี 2568/2569 หลังจาก กทช. ให้ความเห็นชอบมาตรการดังกล่าวแล้ว พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้ สททช. ทุกวันที่ 5 ของเดือนเป็นต้นไปจนกว่าจะสิ้นสุดฤดูแล้ง เพื่อให้การขับเคลื่อนมาตรการเป็นไปตามแผน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำ นำมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2568/2569 ไปดำเนินการร่วมกับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งของลุ่มน้ำ ปี 2568/2569 เพื่อใช้ในการรองรับการบริหารจัดการน้ำช่วงฤดูแล้ง

4. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่ามีมาตรการรองรับฤดูแล้งตามที่ กทช. เสนอในครั้งนี้ ไม่เข้าข่ายเป็นการดำเนินการตามนัยมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 ที่จะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ แต่ที่ผ่านมามีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่ สททช. เสนอมาโดยตลอดอันเป็นการดำเนินงานปกติประจำ ไม่มีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรียุคต่อไปตามมาตรา 169 (1) ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีสามารถรับทราบมาตรการรองรับฤดูแล้งดังกล่าว และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามที่ กทช. เสนอ

2. เรื่อง การปรับลดอัตรา FIDF Fee เป็นการชั่วคราวระยะเวลา 1 ปี สำหรับดำเนินมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยยกศักยภาพเศรษฐกิจและช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบหลักการและแนวทางการดำเนินโครงการกลไกการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs Credit Boost (โครงการ SMEs Credit Boost) และมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)¹ (มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้) รวมถึงการปรับลดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Institutions Development Fund Fee: FIDF Fee) เป็นการชั่วคราวระยะเวลา 1 ปี เพื่อเป็นแหล่งเงินสำหรับดำเนินมาตรการทางการเงินทั้ง 2 มาตรการข้างต้นต่อไป ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

กค. รายงานว่า

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (10 เมษายน 2555) มอบหมายให้ กค. และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ไปพิจารณาดำเนินการ ซึ่งรวมถึงประเด็นการให้ กค. ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการหารืออย่างสม่ำเสมอถึงความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ยเงินนำส่งของสถาบันประกันเงินฝากและ ธปท. โดยคำนึงถึงปริมาณภาระหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน (Financial Institutions Development Fund: FIDF) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยรวมและสถานะความมั่นคงของสถาบันการเงิน รวมทั้งความจำเป็นในการขยายภารกิจในการดูแลสถาบันการเงินของ FIDF และแจ้งความคืบหน้าแก่คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบอย่างน้อยเป็นรายปี เพื่อให้ภาระหน้าที่ของกองทุนเพื่อช่วยเหลือ FIDF มีความชัดเจนและสถาบันคุ้มครองเงินฝากสามารถกลับมาดำเนินการตามภารกิจหลักได้ตามปกติด้วย

2. คณะรัฐมนตรีมีมติ (2 ธันวาคม 2568) เห็นชอบมาตรการด้านการเงินเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้ประกอบการภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ลูกหนี้ SFIs เพื่อช่วยเหลือให้ลูกหนี้สามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติโดยเร็ว ประกอบด้วย (1) โครงการช่วยเหลือพักเงินต้น ยกดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการภาคใต้เพื่อลดภาระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ของ SFIs ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย (2) โครงการสินเชื่อเพื่อเยียวยาผู้ประกอบการภาคใต้ เพื่อให้ลูกหนี้เดิมมีสภาพคล่องในการดำรงชีพหรือใช้เป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยหรือสถานประกอบการ และ (3) โครงการสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูผู้ประกอบการภาคใต้ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีเงินทุนเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย หรือซื้ออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย หรือฟื้นฟูการประกอบอาชีพ รวมถึงมอบหมายให้ กค. ประสาน ธปท. พิจารณาแนวทางให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ไม่ใช่ลูกหนี้ของ SFIs ที่ประสบอุทกภัยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป

3. ธปท. จึงร่วมกับภาคสถาบันการเงินเสนอมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยพยุงศักยภาพเศรษฐกิจและช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ซึ่งประกอบด้วย (1) โครงการ SMEs Credit Boost เพื่อช่วยระดับประกอบและขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะข้างหน้าและ (2) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ฯ เพื่อให้ความช่วยเหลือดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรการของ SFIs โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

3.1 โครงการ SMEs Credit Boost

หัวข้อ	รายละเอียด
หลักการ	เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ที่มีศักยภาพสามารถเข้าถึงสินเชื่อที่จำเป็น ต่อการยกระดับศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว โดยจัดให้มีกลไกที่สถาบันการเงินร่วมกันชดเชยความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Cost) จากสินเชื่อธุรกิจที่ปล่อยใหม่ให้กับผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายโดยเน้นที่กลุ่ม SMEs ที่อยู่ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือผู้ประกอบการที่มีแผนยกระดับศักยภาพ พัฒนาความสามารถในการแข่งขัน หรือสร้างมูลค่าเพิ่มต่อเศรษฐกิจไทย ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ได้แก่ 1) เพดานวงเงินสินเชื่อต่อลูกหนี้ เพื่อดูแลให้ประโยชน์ของมาตรการกระจายตัวอย่างทั่วถึง 2) เงื่อนไขการจัดสรรวงเงินชดเชยความเสี่ยงต่อสถาบันการเงินเพื่อเอื้อให้สถาบันการเงินบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัว และ 3) การกำหนดเงื่อนไขการชดเชยอื่นๆ เพื่อป้องกัน Moral Hazard ของทั้งสถาบันการเงินและลูกหนี้

คุณสมบัติลูกหนี้	ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายต้องมีคุณสมบัติทุกข้อ ดังนี้ (1) เป็นผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยและมีบุคคลสัญชาติไทยถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ไม่เป็นบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ยกเว้น บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ) และไม่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจทางการเงิน (2) ไม่มีส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ และทุกบัญชีสินเชื่อเดิมต้องไม่มีสถานะบัญชีเป็นสินเชื่อที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Stage 2) ที่เกิดจากการมีวันค้างชำระหรือไม่เป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ (Stage 3 : NPLs) ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. (3) เป็น SMEs ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (อุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิด Reinvent Thailand และโลจิสติกส์) หรือผู้ประกอบการที่มีแผนการยกระดับศักยภาพธุรกิจ หรือพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน หรือสร้างมูลค่าเพิ่มต่อเศรษฐกิจไทย
ประเภทสินเชื่อ	ต้องเป็นสินเชื่อที่สถาบันการเงินปล่อยใหม่ภายในระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันเริ่มมาตรการเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2569 ทั้งสินเชื่อที่มีกำหนดระยะเวลา (Term loan) และสินเชื่อหมุนเวียน (Working capital) ที่ให้กับ SMEs ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือให้กับผู้ประกอบการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพธุรกิจ พัฒนาความสามารถในการแข่งขัน หรือสร้างมูลค่าเพิ่มต่อเศรษฐกิจไทยโดยไม่รวมสินเชื่อเงินเบิกเกินบัญชี (Overdraft) ซึ่งสินเชื่อดังกล่าวต้องไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อชำระคืนสินเชื่อเดิมและต้องเป็นสินเชื่อที่ยังไม่ได้รับการค้ำประกันโดยบริษัทประกัน สินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
วงเงินสินเชื่อใหม่ต่อราย	(1) สำหรับธุรกิจ SMEs ต้องไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท แต่รวมทุกสถาบันการเงินต้องไม่เกิน 100 ล้านบาท (2) สำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทุกสถาบันการเงินต้องไม่เกิน 150 ล้านบาท
ระยะเวลาการชดเชยความเสียหาย	ครอบคลุมตามอายุวงเงินสินเชื่อจริง แต่ไม่เกิน 7 ปี นับจากวันที่สถาบันการเงินอนุมัติวงเงินสินเชื่อ
วงเงินชดเชยรวมและอัตราการชดเชยความเสียหายสูงสุด	วงเงินชดเชยรวมของมาตรการไม่เกิน 20,000 ล้านบาท โดยจะจำกัดวงเงินชดเชยสำหรับ ธุรกิจขนาดใหญ่ไว้ไม่เกิน 5,000 ล้านบาท เพื่อป้องกันการกระจุกตัวอยู่ที่ธุรกิจขนาดใหญ่และเพื่อช่วยให้ SMEs ได้รับประโยชน์จากมาตรการอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ได้กำหนดอัตราการชดเชยความเสียหายสูงสุดแตกต่างกันตามขนาดของกิจการ เพื่อสะท้อนระดับความเสี่ยงและอัตราส่วนการสูญเสียที่แตกต่างกัน
เงื่อนไขอื่น ๆ เพื่อป้องกันการเกิด Moral hazard	ให้สถาบันการเงินเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกลูกหนี้ที่เข้าร่วมมาตรการ โดยสถาบันการเงินต้องเสนอปรับโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้อย่างน้อย 1 ครั้ง ก่อนยื่นขอรับเงินชดเชย และหากตรวจพบในภายหลังว่าสินเชื่อที่เบิกเงินชดเชยความเสียหายไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือเกิดจากเหตุไม่สุจริตสถาบันการเงินต้องคืนเงินชดเชยกลับเข้าบัญชีกลางทั้งหมด

วิธีการดำเนินการ	จัดให้มีบัญชีกลางไว้สำหรับรองรับความเสียหายจากการปล่อยสินเชื่อใหม่ โดยแต่ละสถาบันการเงินจะได้รับจัดสรรวงเงินชดเชยความเสียหายที่อ้างอิงกับวงเงินสินเชื่อปล่อยใหม่และอัตราการชดเชยความเสียหายตามขนาดธุรกิจและจะเบิกเงินชดเชยความเสียหายที่เกิดจากสินเชื่อปล่อยใหม่ที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loans: NPLs) เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดได้สูงสุดตามยอดหนี้ต้นเงินคงเหลือสุทธิ (ไม่รวมดอกเบี้ย) ซึ่งยอดชดเชยความเสียหายสะสมทุกสัญญา รวมแล้วต้องไม่เกินวงเงินชดเชยความเสียหายที่แต่ละสถาบันการเงินได้รับการจัดสรร
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	คาดว่าจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการปล่อยสินเชื่อใหม่แก่ธุรกิจ SMEs ประมาณ 100,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 5 ของยอดคงค้างสินเชื่อ SMEs รวม เพื่อนำไปใช้ในกิจการหรือยกระดับศักยภาพทางธุรกิจซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในระยะยาว

3.2 มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้

หัวข้อ	รายละเอียด	
หลักการ	เพื่อให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงินและบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (บริษัทลูกฯ) ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในเขตพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)	
คุณสมบัติลูกหนี้	ลูกหนี้รายย่อยและ SMEs ที่บัญชีสินเชื่อไม่มีสถานะเป็น NPLs ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ณ วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2568	
ประเภทสินเชื่อและวงเงินสินเชื่อสูงสุดภายใต้มาตรการ	ประเภทสินเชื่อ	วงเงินสินเชื่อสูงสุด (บาท/ราย/กลุ่มธุรกิจทางการเงิน)
	(1) สินเชื่อธุรกิจ SMEs	3,000,000
	(2) สินเชื่อบ้านและสินเชื่อบ้านแลกเงิน	3,000,000
	(3) สินเชื่อเช่าซื้อและ/หรือสินเชื่อจำนำทะเบียนรถยนต์	800,000
	(4) สินเชื่อเช่าซื้อและ/หรือสินเชื่อจำนำทะเบียนรถจักรยานยนต์	50,000
	(5) สินเชื่อบัตรเครดิต	100,000
	(6) สินเชื่อส่วนบุคคลและ/หรือสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล	100,000

วิธีการดำเนินการมาตรการ	สถาบันการเงินและบริษัทลูกฯ พิจารณาพักชำระหนี้เงินต้น และยกเว้นดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นให้กับลูกหนี้ SMEs และรายย่อยที่เป็นลูกหนี้ดีเป็นระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ลูกหนี้แจ้งความประสงค์หรือตอบรับ (Opt - In) (ภายในวันที่ 31 มกราคม 2569) โดยครอบคลุมสินเชื่อธุรกิจ SMEs และสินเชื่ออุปโภคบริโภคตามวงเงินรวมต่อรายต่อกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่กำหนด ซึ่งเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกับความช่วยเหลือของ SFIs ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินและบริษัทลูกฯ ตกลงร่วมกับลูกหนี้ที่จะพักชำระหนี้เงินต้นและยกเว้นดอกเบี้ยก่อนวันที่แจ้งความประสงค์ให้สามารถดำเนินการได้ไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ตกลงร่วมกันว่าจะเริ่มพักชำระหนี้เงินต้นและยกเว้นดอกเบี้ยดังกล่าว
ระยะเวลารับคำขอเข้าร่วมมาตรการ	ลูกหนี้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถติดต่อสถาบันการเงินและบริษัทลูกฯ เพื่อแจ้งความประสงค์หรือตอบรับได้ภายในวันที่ 31 มกราคม 2569
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	คาดว่าลูกหนี้รายย่อยและ SMEs ของสถาบันการเงินและบริษัทลูกฯ ที่ได้รับผลกระทบจาก อุทกภัยในเขตพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) จะได้รับการพักชำระหนี้เงินต้นและยกเว้นดอกเบี้ย ซึ่งจะช่วยลดภาระการชำระหนี้และสนับสนุนให้ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติโดยเร็ว

ทั้งนี้ การดำเนินการตามโครงการ SMEs Credit Boost และมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ฯ คาดว่า จะใช้เงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 23,400 ล้านบาท โดยอาศัยแหล่งเงินจากการปรับลดอัตรา FIDF Fee ซึ่ง ธปท. พิจารณาแล้วเห็นควรปรับลดอัตรา FIDF Fee ตามมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่ กระทรวงการคลังฯ เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555 จากอัตราร้อยละ 0.46 ต่อปี เป็นร้อยละ 0.32 ต่อปี เป็นการชั่วคราว ระยะเวลา 1 ปี สำหรับรอบการนำส่งเงินประจำปี 2569 เพื่อรองรับการใช้เงินสำหรับมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยยักยักสภาพเศรษฐกิจและช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก อุทกภัย ทั้งนี้การปรับลดอัตรา FIDF Fee ดังกล่าวไม่มีผลกระทบกับแผนการชำระหนี้ของ FIDF ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ที่ได้รายงานต่อสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เนื่องจากเงินนำส่ง ที่เรียกเก็บจากสถาบันการเงินยังเพียงพอสำหรับการชำระหนี้เงินกู้ที่ กค. กู้เพื่อช่วยเหลือ FIDF ในช่วงเวลาดังกล่าว และประมาณการว่าการชำระคืนหนี้จะแล้วเสร็จภายในปี 2575

¹ ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย มี 4 ระดับ โดยระดับ 4 เป็นระดับสูงสุด หมายถึง สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่งต่อชีวิต ทรัพย์สินและขวัญกำลังใจของประชาชนทั้งประเทศ หรือเป็นสถานการณ์ฉุกเฉิน ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ได้รับมอบหมาย) ไม่สามารถที่จะควบคุมสถานการณ์และระงับภัยได้ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายจะเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์เข้าควบคุมสถานการณ์ โดยเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2568 นายกรัฐมนตรีได้ประกาศยกระดับการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ในพื้นที่จังหวัดสงขลา เนื่องจากเกิดสถานการณ์อุทกภัยรุนแรง

จัดทำโดย สำนักงานคลังจังหวัดเชียงราย

ที่มา : www.thaigov.go.th